

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020.10.1-2021.1.20

(skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Etyka
Kod przedmiotu/ modułu*	F 1. 18.
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Humanistyczne
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	filozofia
Poziom kształcenia	podstawowy
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr studiów	III/V
Rodzaj przedmiotu	obligatoryjny
Koordinator	Dr hab. prof. URz A. Niemczuk
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. prof. URz A. Niemczuk dr A. Kubiak

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykl.	Cw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
30	30							3

1.3. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

1. Podstawowa znajomość historii filozofii na poziomie zgodnym z programem studiów
2. Podstawowa orientacja w zagadnieniach z zakresu historii kultury i historii powszechnej na poziomie licealnym
3. Zalecana: bierna znajomość języka angielskiego na poziomie pozwalającym na lekturę tekstów ze wsparciem prowadzącego

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	
C2	Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi strukturami argumentacyjnymi obecnymi w tradycji etyki i przedmiotami tych argumentacji
C3	Zapoznanie słuchaczy z głównymi klasycznymi i współczesnymi kontrowersjami etycznymi

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU (WYPEŁNIA KOORDYNATOR)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
K_W07	ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: etyka	H1A_W03, H1A_W04
K_W11	zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	H1A_W09, S1A_W04
K_U11	przycacza główne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych, stosownie do ich istotności	H1A_U06
K_U17	dobiera strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formuluje odpowiedzi na krytykę	H1A_U06, H1A_U07
K_K08	ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych	H1A_K04

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Klasyczne struktury argumentacji etycznych, rola metafory w wykładzie etycznym, związki między etyką i innymi klasycznymi dyscyplinami filozofii; Platon <i>Uczta</i> , <i>Obrona Sokratesa</i> , <i>Państwo</i> (x: I/V/VII); Arystoteles: <i>Etyka Nikomachejska</i> (wybrane fragmenty), Marek Aureliusz <i>Rozmyślenia</i> (fragmenty);
liczba godzin: 2
2. Program etyki racjonalnej Kanta; I. Kant <i>Uzasadnienie metafizyki moralności</i> , główne kontrowersje, formalizm etyczny i jego konsekwencje, struktury argumentacyjne i konstrukcja etyki kantowskiej, krytyka Maxa Schelera <i>O zdradzie radości</i> , (<i>Istota i formy sympatii</i> , mat. Dodatkowy);
liczba godzin: 6

<p>3. Podstawowe kontrowersje metaetyczne: intuicjonizm i emotywizm, błąd naturalistyczny, krytyka koncepcji błędu naturalistycznego, warianty i problemy argumentacyjne; P. Sędłak <i>Emotywizm etyczny A.J.Ayera i C.L.Stevensona</i>, M. Fritzhand <i>Intuicjonizm, etyka normatywna, marksizm</i>, R. Wiśniewski <i>Doświadczenie aksjologiczne a teorie etyczne w koncepcji Tadeusza Czeżowskiego</i>, S. Jedynak <i>Błąd naturalistyczny</i>, L. Wittgenstein <i>Wykład o etyce</i></p> <p>liczba godzin: 8</p>
<p>4. Problem uzasadnienia w etyce, główne kontrowersje związane z uzasadnieniami supranaturalnymi, naturalizm i idealizm w argumentacjach etycznych. D.Copp <i>Naturalizm moralny i trzy stopnie normatywności</i>, P. Makowski <i>Gilotyna Hume'a</i></p> <p>liczba godzin: 5</p>
<p>5. Problematyka współczesna, wybrane kontrowersje; źródła filozofii dialogu: E. Levinas <i>Całość i nieskończoność</i> (wybrane fragmenty), wyzwania etyki współczesnej Filek. J. <i>Filozofia jako etyka</i> (fragmenty), (dodatkowe lektury własne)</p> <p>liczba godzin: 4</p>
<p>6. Współczesne wyzwania etyki; hybrydyzacja, gatunki nieludzkie, problem wolności w neuronaukach, problematyka kulturoznawcza i antropologiczna (wprowadzenie:) N. Levy <i>Cognitive Scientific Challenges to Morality</i>; (lektury i materiały uzgadniane ze studentami)</p> <p>liczba godzin: 5</p>

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Np.:

*Wykład: **wykład problemowy**/wykład z prezentacją multimedialną/ metody kształcenia na odległość*

*Ćwiczenia: **Analiza tekstów z dyskusją**/ metoda projektów(projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny/ praca w grupach/rozwiązywanie zadań/ **dyskusja**/ metody kształcenia na odległość*

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
K_W07	EGZAMIN USTNY, DYSKUSJA I PREZENTACJA NA ĆWICZENIACH	W/ćw.
K_W11	EGZAMIN USTNY, ZALICZENIE PISEMNE, PREZENTACJA NA ĆWICZENIACH	W/ćw.
K_U11	EGZAMIN USTNY, ZALICZENIE PISEMNE, AKTYWNOŚĆ NA ZAJĘCIACH	W/ćw.
K_U17	EGZAMIN USTNY, ZALICZENIE PISEMNE, DYSKUSJA I PREZENTACJA NA ĆWICZENIACH	W/ćw.
K_K08	EGZAMIN USTNY, ZALICZENIE PISEMNE, AKTYWNOŚĆ NA ĆWICZENIACH	W/ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (KRYTERIA OCENIANIA)

<p>1. Wykłady:</p>
<p>2. Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none">
- aktywność w dyskusji, ocena ciągła;
- zaliczenie: praca pisemna, zaliczenie na ocenę <p>zwięźle omówienie wybranego samodzielnie problemu; kompetencja i precyzja argumentacyjna; prawidłowe zastosowanie literatury przedmiotu; poprawność językowa;*</p> <p>* studenci mają możliwość przygotowania tekstu w jęz. angielskim, stopień poprawności językowej tekstu anglojęzycznego nie wpływa na ocenę.</p>

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta
godziny zajęć wg planu z nauczycielem	30W/30Ćw
przygotowanie do zajęć	20
udział w konsultacjach	Wedle potrzeb
czas na napisanie referatu/eseju	4
przygotowanie do egzaminu	5
udział w egzaminie	1
Inne (jakie?)	–
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	–
zasady i formy odbywania praktyk	–

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:
ogólna:
1. Hartman J. Woleński J. <i>Wiedza o etyce</i> , PWN, Bielsko-Biała, 2012
2.
ćwiczenia:
1. Arystoteles: <i>Etyka Nikomachejska</i> , tłum. D. Gromska, PWN, Warszawa 2007
2. Aureliusz M., <i>Rozmyślenia</i> , (dowolne wydanie)

3. Copp D., *Naturalizm moralny i trzy stopnie normatywności*, ETYKA 42, 2009, s. 51-83, online: <http://etyka.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2013/2/42scrd/Copp-Naturalizm-moralny-i-trzy-stopnie-normatywnosci-SCRD.pdf>
4. Filek J. *Filozofia jako etyka*, Znak 2002
5. Fritzhand M., *Intuicjonizm, etyka normatywna, marksizm*, online: http://etyka.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2014/07/Etyka5_M_Fritzhand.pdf
6. Jedynak S. *Błąd naturalistyczny*, online: http://etyka.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2014/04/Etyka2_S_Jedynak.pdf
7. Kant I. *Uzasadnienie metafizyki moralności* (dowolne wydanie)
8. Levinas E., *Całość i nieskończoność. Esej o zewnętrzności*, (dowolne wydanie)
9. Levy N., *Cognitive Scientific Challenges to Morality*, online: https://www.academia.edu/16339224/Cognitive_Scientific_Challenges_to_Morality
10. Makowski P., *Gilotyna Hume'a*, Przegląd Filozoficzny. Nowa Seria, Vol. 4 (80) 2011, s. 317-334; online: https://www.academia.edu/2011270/Gilotyna_Humea_Hume_s_Guillotine_Prze-gl%C4%85d_Filozoficzny._Nowa_Seria_Vol._4_80_2011_317-334
11. Platon *Uczta, Obrona Sokratesa*, tł. W. Witwicki (dowolne wydanie) *Państwo*, tł. W. Witwicki, (dowolne wydanie)
12. Scheler M., *O zdradzie radości*, [w:] *Cierpienie, śmierć, dalsze życie. Pisma wybrane*, tł. A. Węgrzecki, PWN, Warszawa 1994
13. Sędłak P. *Emotywizm etyczny A.J. Ayera i C.L. Stevensona*, online: http://dlibra.umcs.lublin.pl/Content/23999/czas16080_34_2009_7.pdf
14. Wiśniewski R., *Doświadczenie aksjologiczne a teorie etyczne w koncepcji Tadeusza Czeżowskiego*, online: <https://repozytorium.umk.pl/bitstream/handle/item/1262/WI%C5%9ANIEWSKI%20Ryszard%20-%20Do%C5%9Bwiadczenie%20aksjologiczne%20a%20teorie%20etyczne%20w%20koncepcji%20Tadeusza%20Cze%C5%BCowskiego.pdf?sequence=1>
15. Wittgenstein L., *Wykład o etyce*, tł. W. Sady; online: <http://sady.up.krakow.pl/wittgenstein.we.htm>

Literatura uzupełniająca:

1. Bauman Z. *Dwa szkice o moralności ponowoczesnej*, Warszawa 1994
2. Bourdieu P, Nice R. *The production of belief: contribution to an economy of symbolic goods*, "Media, culture & society". 1980 2(3):261; online: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.457.6409&rep=rep1&type=pdf>
3. Geertz Cl. *Zastane światło, antropologiczne refleksje na tematy filozoficzne*, tł. i wstęp Z. Pucek, Kraków 2003
4. Hartman J. *Istotowy formalizm filozofii praktycznej*, w: Nowak-Juchacz E. (red.), *Transcendentalna filozofia praktyczna*, Poznań 2000, ss. 169-180
5. Makowski P. *Moore i semantyczna autonomia etyki*, Principia 59-60 (2014)
6. Nietzsche Fr. *Z genealogii moralności. Pismo polemiczne*, tł. G. Sowiński, Kraków 1997
7. Nussbaum M., *Virtue Ethics: A Misleading Category?*, "The Journal of Ethics", 3/1999 s. 163-201, online:

https://www.researchgate.net/publication/226318565_Virtue_Ethics_A_Misleading_Category/fulltext/02aefafc0cf28ddbbbcddcfc/226318565_Virtue_Ethics_A_Misleading_Category.pdf

8. Ossowska M., *Moralność mieszczańska*, Wrocław 1985
9. Scheler M., *Istota i formy sympatii*, tł. A. Węgrzecki, Warszawa 1980
10. Singer P. *Etyka praktyczna*, tł. A.Sagan, Warszawa 2003

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej